

پژوهش‌های تجربی حسابداری مالی
سال دوم، شماره ۲، پیاپی (۴) تابستان ۱۳۹۱، صص ۸۸-۱۰۵

بررسی ثبات سود، اقلام تعهدی و جریان وجوه نقد عملیاتی در شرکت های با اختلاف دفتری مالیات *

عبداله خانی
استادیار گروه حسابداری، دانشگاه اصفهان
نسبیه صالحی ولاشانی
کارشناسی ارشد حسابداری

چکیده

در این تحقیق، اختلاف دفتری مالیات به عنوان نماینده اقلام تعهدی (اختیاری) سود قبل از مالیات در نظر گرفته شده و با وارد کردن متغیر مذکور در رگرسیون بین رقم سود دوره آتی و ارقام قبل از مالیات دوره جاری برای سود، جریان وجوه نقد و اقلام تعهدی، ثبات این ارقام از طریق تقسیم شرکت ها به شرکت های با اختلاف مالیاتی مثبت (منفی) بالا و شرکت های با اختلاف مالیاتی پایین، مورد آزمون قرار گرفته است. در این پژوهش، نمونه ای شامل ۴۲۰ سال-شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، در بازه زمانی ۱۳۸۲ الی ۱۳۸۹ و با استفاده از رگرسیون چند متغیره مورد استفاده قرار گرفته است. نتایج پژوهش نشان می دهد که ثبات برای دوره جاری ارقام سود، جزء تعهدی و جریان وجوه نقد عملیاتی برای شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری بالا، نسبت به شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین، کمتر می باشد.

واژگان کلیدی

اختلاف دفتری مالیات، ثبات سود آتی، ثبات اقلام تعهدی، ثبات جریان نقدی

* تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۰۲/۱۸ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۱/۰۶/۰۱

۱- مقدمه

مدیریت هر ساله سود شرکت را برای دو هدف تهیه می نماید. از یک طرف با هدف گزارشگری مالی و مطابق با اصول پذیرفته شده و عمومی حسابداری و از طرف دیگر به منظور تعیین مالیات بردرآمد شرکت و مطابق با قانون مالیات های مستقیم. مطابق با بخش ۴۴۶ قانون مالیات های مستقیم در امریکا و ماده ۱۸ از تصویبنامه اصلاحیه آئین نامه تبصره ۲ ماده ۹۵ قانون مالیات های مستقیم در ایران، سود مشمول مالیات بر مبنای "استانداردهای حسابداری" و در نتیجه بر مبنای تعهدی تهیه می گردد.

علی رغم این، مدیران، زمانی روش های انتخاب شده برای اهداف مالیاتی را برای گزارشگری مالی و بالعکس، بکار می برند که منافع این کار، بیشتر از هزینه های آن باشد. از جمله منافع این کار، اجتناب از رسیدگی های اضافی و جرایم احتمالی از طرف سازمان مالیاتی خواهد بود. اما این همخوانی رویه ها ممکن است هزینه های غیرمالیاتی^۱ نیز در برداشته باشد، به عنوان نمونه، بکارگیری روش FIFO برای موجودی ها ممکن است منجر به کمتر نشان دادن سود و در نتیجه، مالیات مورد نظر شود که مزیت یا منافع این امر، نگهداری وجه نقد بیشتر برای شرکت خواهد شد. اما در مقابل، سود کمتر از دیدگاه اعتبار دهندگان شرکت ممکن است هزینه بهره بالاتری را برای شرکت به دنبال داشته باشد (کلوید، ۱۹۹۶)^۲. نتیجه بکارگیری و مد نظر قرار دادن منافع و هزینه های مذکور از طرف مدیریت منجر به اختلاف (تفاوت) بین سود قبل از مالیات گزارش شده در صورت سود و زیان و سود مشمول مالیات (اختلاف دفتری مالیات^۳) خواهد شد (میلز، ۲۰۰۱)^۴.

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

در ادبیات حسابداری مالی ادعا می شود اختلاف دفتری مالیات می تواند اطلاعاتی را درباره سود جاری ارائه دهد. به عنوان نمونه، نسبت سود قبل از مالیات به سود مشمول مالیات می تواند معیاری از محافظه کاری^۵ یا حسابداری متهورانه^۶ باشد (روسین و جانسون، ۱۹۹۹)^۷، یا اینکه نشانه ای از امکان تقلب (پالپو و بمارد، ۲۰۰۰)^۸ یا معیاری جهت تشخیص دستکاری هزینه ها (پنمان، ۲۰۰۱)^۹ باشد. بنابراین، اختلاف دفتری مالیات می تواند نشانه ای از کیفیت پایین سود حسابداری گزارش شده (بلیلوک و همکاران، ۲۰۱۲، هانلون، ۲۰۰۵)^{۱۰} و هزینه تامین سرمایه بالاتر باشد (دالیوال، ۲۰۰۹)^{۱۱}. زمانی که اختلاف دفتری مالیات بالا باشد ارتباط بین سود و بازده نیز ضعیف تر خواهد بود (جوز و همکاران، ۲۰۰۰)^{۱۲}.

فرض پشتوانه این ادعا که اختلاف دفتری مالیات در برگیرنده اطلاعات در مورد سود جاری می باشد، این است که اختلاف دفتری مالیات کمتر می تواند نشان دهنده اختیار^{۱۳} کمتر مدیر در فرایند محاسبه ارقام تعهدی (معوقات) یا به عبارت دیگر، مدیریت سود باشد و بالعکس (بلیلوک و همکاران ۲۰۱۲، هانلون ۲۰۰۵). در حقیقت، اختلاف دفتری مالیات، نماینده ارقام تعهدی (معوقات) اختیاری^{۱۴} می باشد (فیلیپ و همکاران، ۲۰۰۳)^{۱۵}. مطابق با بیانیه مفاهیم نظری شماره ۲ در امریکا^{۱۶} و بند ۸-۲ از فصل دوم پیوست استانداردهای حسابداری - مفاهیم نظری گزارشگری مالی در ایران، ارزش پیش بینی کنندگی سود حسابداری به عنوان بخشی از خصوصیت کیفی مربوط بودن در نظر گرفته است.

جوناس و بلنچت^{۱۷} (۲۰۰۰) در چارچوب نظری خصوصیات کیفی سود حسابداری، ثبات سود را به عنوان توصیف کننده ارزش پیش بینی سود در نظر گرفته اند. بنابراین، ثبات سود حسابداری می تواند نشان دهنده کیفیت آن باشد. به عبارت دیگر، ثبات سود حسابداری مرتبط با ریسک اطلاعات^{۱۸} می باشد. اگر سود از ثبات بیشتری برخوردار باشد این امر نشان دهنده تداوم بیشتر آن در آینده خواهد بود بنابراین، سرمایه گذاران نگران این موضوع که آیا در آینده نیز سود دوره جاری تداوم پیدا خواهد داشت نخواهد بود در نتیجه ثبات سود، کاهش دهنده عدم اطمینان برای سرمایه گذار خواهد بود^{۱۹}.

براین اساس، این پژوهش اولین تحقیق در ایران می باشد که با تقسیم کردن سود قبل از مالیات به دو بخش، شامل بخش اختلاف دفتری مالیات (نماینده ارقام تعهدی اختیاری) و بخش باقیمانده ارقام تعهدی (نماینده ارقام تعهدی غیر اختیاری^{۲۰}) و وارد کردن دو متغیر مذکور بصورت جدا در رگرسیون بین سود آتی^{۲۱} و جریان وجوه نقد دوره جاری و ارقام تعهدی جاری (فرار مالیاتی ۲۰۰۵)، ثبات بخش ارقام تعهدی غیراختیاری (اکسای، ۲۰۰۱)^{۲۲} و به تبع آن ثبات سود و جریان وجوه نقد را مورد آزمون قرار می دهد. علی رغم اهمیت بررسی محتوای اطلاعاتی سود (رهنمای رودپشتی و همکاران، ۱۳۸۹)، ویژگی های کیفی سود (علوی و همکاران، ۱۳۸۹، نیکومرام و شکاری ۱۳۸۹) و اختلاف دفتری مالیات در این زمینه (بلیلوک ۲۰۱۲، هالون ۲۰۱۰) تحقیقی در این زمینه در ایران انجام نشده است. با این وجود، در ادامه و به ترتیب، تعدادی از تحقیقات خارجی انجام شده در این زمینه و تحقیقات داخلی با ارتباط غیرمستقیم با این پژوهش ارائه شده است.

بلی لوک و همکاران^{۲۳} (۲۰۱۲) در تحقیقی تحت عنوان اجتناب مالیاتی، اختلاف مالیات دفتری موقت مثبت و ثبات سود، مفید بودن اختلاف مالیات دفتری در علامت دهی برای ثبات سود (هانلون، ۲۰۰۵) را مورد آزمون قرار دادند. نتایج تحقیق آنها نشان داد

شرکت هایی که همزمان دارای اقلام تعهدی مثبت بالا و اختلاف مالیات دفتری بالا باشند، نسبت به شرکت هایی که همزمان دارای اقلام تعهدی مثبت بالا و اختلاف مالیات دفتری پایین باشند دارای سود و اقلام تعهدی با ثبات کمتری خواهند بود. اما این نتیجه زمانی درست خواهد بود که اختلاف مالیات دفتری بالا ناشی از مدیریت سود باشد درحالیکه اگر اختلاف مذکور با هدف برنامه ریزی مالیاتی، یعنی اجتناب مالیاتی^{۲۴} (تعویق یا کاهش در پرداخت مالیات) باشد، برعکس، منجر به ثبات بالاتر سود و اقلام تعهدی خواهد شد.

هانلون و هیتزمن^{۲۵} (۲۰۱۰) در تحقیق خود تحت عنوان مروری بر تحقیق مالیات، اعلام می دارند که شواهد نشان می دهد اختلاف دفتری مالیات، ارائه دهنده اطلاعات درمورد سود جاری و آتی شامل ثبات سود و رشد سود آتی می باشد و بالقوه، نشان دهنده مدیریت سود قبل از مالیات می باشد.

بادراسچر و همکاران^{۲۶} (۲۰۰۹) در پژوهش خود تحت عنوان راهبردهای مدیریت سود و مصالحه^{۲۷} بین منافع مالیاتی و ریسک عدم کشف^{۲۸}: تایید یا عدم تایید؟ تاثیر ویژگی مخصوص شرکت را بر روی انتخاب بین راهبرد مدیریت یا عدم مدیریت سود قبل از مالیات مورد ارزیابی و تایید قرار دادند. در این رابطه شرکت هایی که خالص زیان عملیاتی انتقالی به دوره آتی^{۲۹} دارند، حسابرسان با کیفیت بالا دارند یا بیشتر درگیر اشتباهات می باشند کمتر وارد استراتژی مدیریت سود قبل از مالیات می شوند.

هانلون (۲۰۰۵) در تحقیق خود تحت عنوان ثبات و قیمت گذاری سود، اقلام تعهدی، و جریان وجوه نقد زمانی که شرکت ها تفاوت دفتری مالیات بالا دارند، نقش اختلاف دفتری مالیات را در نشان دادن ثبات سود، معوقات، و جریان وجوه نقد را برای یک دوره بعد از اعلام سود مورد ارزیابی قرار داد. نتایج تحقیق وی نشان داد که شرکت-سالهای با اختلاف دفتری مالیات بالا دارای ثبات سود کمتری نسبت به شرکت-سال های با اختلاف دفتری مالیات پایین می باشند. این امر حتی بعد از کنترل اقلام مشخص نیز وجود خواهد داشت. علاوه براین، اختلاف دفتری مالیاتی بالا علامتی^{۳۰} از تقلب و کاهش دهنده ثبات سود آتی خواهد بود.

علوی و همکاران (۱۳۸۹) در تحقیقی تحت عنوان بررسی رابطه بین کیفیت اقلام تعهدی و ثبات سود با هزینه سرمایه سهام عادی، به بررسی تاثیر کیفیت اقلام تعهدی و ثبات سود بر هزینه سرمایه سهام عادی پرداختند. یافته های تحقیق حاکی از تأثیر ویژگی های کیفی سود شامل کیفیت اقلام تعهدی و ثبات سود بر هزینه سرمایه سهام عادی بوده است.

کمالی (۱۳۸۹) در پژوهشی به موضوع اختلاف بین درآمد مشمول مالیات قطعی تعیین شده توسط حسابداران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران در قالب گزارش حسابرسی مالیاتی و درآمد مشمول مالیات قطعی شده توسط اداره امور مالیاتی پرونده های مالیاتی اداره کل امور مالیاتی خراسان در سال های ۱۳۸۲ لغایت ۱۳۸۷ پرداخت و نتیجه گرفت که بین درآمد مشمول مالیات قطعی شده توسط اداره امور مالیاتی و درآمد مشمول مالیات تعیین شده توسط حسابرس عضو جامعه حسابداران رسمی تفاوت معناداری وجود دارد.

عنایتی زاده (۱۳۸۷) در پژوهشی به موضوع اختلاف بین درآمد مشمول مالیات تعیین شده توسط حسابداران عضو جامعه حسابداران رسمی ایران در قالب گزارش حسابرسی مالیاتی و درآمد مشمول مالیات تشخیص شده توسط اداره امور مالیاتی پرداخت و نتیجه گرفت که از جمله دلیل این اختلاف، اختلافات موجود بین استانداردهای حسابداری و قانون مالیات های مستقیم می داند.

بیکپور (۱۳۸۵) در مقاله ای مشکلات موجود در اجرای موفق ماده ۲۷۲ قانون مالیات های مستقیم مورد بررسی قرار داد و علل اختلافات موجود را ناشی از اختلافات بین استانداردهای حسابداری و قانون مالیات های مستقیم (سود حسابداری و سود مالیاتی) دانست.

بر اساس مبانی نظری فرضیه های تحقیق به شرح زیر تدوین شده است:
فرضیه اول: پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری بالا، کمتر از پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد.

فرضیه دوم: پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری منفی بالا، کمتر از پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد.

فرضیه سوم: پایداری جزء تعهدی سود آتی در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری مثبت بالا، کمتر از پایداری جزء تعهدی سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد.

فرضیه چهارم: پایداری جزء تعهدی سود آتی در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری منفی بالا، کمتر از پایداری جزء تعهدی سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد.

فرضیه پنجم: پایداری جریان وجوه نقد عملیاتی در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری مثبت بالا، کمتر از پایداری جریان وجوه نقد عملیاتی در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد.

فرضیه ششم: پایداری جریان وجوه نقد عملیاتی در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری منفی بالا، کمتر از پایداری جریان وجوه نقد عملیاتی در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد.

۳- روش شناسی تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر نوع روش تحقیق به صورت توصیفی و همبستگی خواهد بود. روش انجام تحقیق به صورت میدانی بوده است. جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۸۲ الی ۱۳۸۹ است. در این پژوهش، نمونه گیری با استفاده از روش حذف سیستماتیک انجام شده است. لذا نمونه انتخابی شامل کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده که شرایط زیر را دارا باشند:

- تا قبل از ابتدای سال ۸۲ در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده باشند.
- تا پایان سال ۸۹ نیز از لیست شرکت های پذیرفته شده خارج نشده باشند.
- سال مالی شرکت ها پایان اسفند ماه باشد.
- اطلاعات مورد نیاز این شرکت ها در دسترس باشد.
- شرکت های سرمایه گذاری و بانک ها به دلیل وابسته بودن عملکردشان به سایر موسسات حذف شده اند.

با محدودیت های در نظر گرفته شده، تعداد شرکت های حائز شرایط به ۷۰ شرکت رسید. جهت محاسبه متغیرهای پژوهش، داده های مورد نیاز از بانک اطلاعاتی «تدبیرپرداز» استخراج شده است. در صورت ناقص بودن داده های موجود در این بانک های اطلاعاتی، به سایت اینترنتی «مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس اوراق بهادار» مراجعه گردید. به منظور انجام محاسبات و آماده نمودن داده ها و همچنین تجزیه و تحلیل آن ها، از نرم افزارهای اکسل و اس تا تا ۱۱ استفاده شده است.

۳-۱- مدل ها و نحوه محاسبه متغیرهای پژوهش

در این پژوهش، از مدل های رگرسیونی چند متغیره استفاده شده است. متغیر وابسته، سود قبل از مالیات سال آتی، متغیرهای توضیحی شامل اختلاف مالیاتی دفتری، سود قبل از مالیات سال جاری، اقلام تعهدی قبل از مالیات سال جاری، جریان نقد عملیاتی قبل از مالیات سال جاری است. در ادامه، مدل ها و روش های محاسبه متغیرهای پژوهش

تشریح شده است. جهت آزمون فرضیه‌ها از داده‌های ترکیبی استفاده شده و به منظور تعیین روش تخمین مدل‌ها (روش تلفیقی یا تابلویی) از آزمون F لیمر و در صورت انتخاب روش تابلویی، از آزمون هاسمن برای انتخاب یکی از روش‌های اثرات ثابت یا اثرات تصادفی استفاده شده است. در پژوهش حاضر، از مدل‌های رگرسیونی (۲)، (۳)، (۴)، (۵) و (۶) به ترتیب برای آزمون فرضیه‌های اول، دوم و سوم به شرح زیر استفاده شده است.

جهت آزمون فرضیه‌های اول و دوم از مدل (۲) که بسط یافته مدل (۱) می‌باشد (اسلوان^{۳۱}، ۱۹۹۶، اکسای، ۲۰۰۱) که توسط بلیلوک و همکاران (۲۰۱۲) و هانلون (۲۰۰۵) بکار برده شده است.

$$PTBI_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 PTBI_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (1)$$

که در آن:

$PTBI_{i,t+1}$: سود قبل از کسر مالیات شرکت i در پایان سال t+1

$PTBI_{i,t}$: سود قبل از کسر مالیات شرکت i در پایان سال t

جهت آزمون اینکه آیا شرکت-سال‌های با اختلاف دفتری مالیات مثبت (منفی) بالا دارای ثبات سود پایین تری می‌باشند، مدل (۲) تخمین زده شده است:

$$PTBI_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 LNBTD_{i,t} + \beta_2 LPBTD_{i,t} + \beta_3 PTBI_{i,t} + \beta_4 PTBI_{i,t} * LNBTD_{i,t} + \beta_5 PTBI_{i,t} * LPBTD_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (2)$$

نحوه پرتفوی بندی شرکت‌ها جهت اندازه‌گیری متغیرهای LNBTD و LPBTD: شرکت‌ها در پایان هر سال مالی بر اساس اختلاف مالیاتی دفتری محاسبه شده برای آنها بصورت صعودی مرتب شده‌اند (از منفی‌ترین یا کوچک‌ترین اختلاف مالیاتی دفتری به مثبت‌ترین یا بزرگ‌ترین اختلاف مالیاتی دفتری)، سپس، شرکت‌های مذکور به چهار قسمت مساوی تقسیم شده‌اند (چهار چارک^{۳۲})، در این صورت، پایین‌ترین چارک، شامل شرکت‌های با بالاترین اختلاف مالیاتی دفتری منفی و بالاترین چارک، شامل شرکت‌های با بالاترین اختلاف مالیاتی دفتری مثبت بوده‌اند. باقیمانده شرکت - سال‌ها تحت عنوان شرکت‌های با اختلاف دفتری مالیاتی (نسبتاً) پایین در نظر گرفته شده‌اند (small LTD). سپس، متغیرهای مجازی LNBTD و LPBTD به شرح زیر اندازه‌گیری شده‌اند:

LNBTD: متغیر مجازی با ارزش ۱ در صورتی که شرکت i در پایان سال t در پایین‌ترین چارک^{۳۳} (اختلاف دفتری مالیاتی منفی بالا) قرار گیرد، در غیر اینصورت با ارزش ۰.

LPBTD: متغیر مجازی با ارزش ۱ در صورتی که شرکت i در پایان سال t در بالا ترین چارک^{۳۴} (اختلاف دفتری مالیاتی مثبت بالا) قرار گیرد در غیر اینصورت با ارزش ۰. بقیه متغیرها در مدل (۲) متغیرهای تعریف شده در مدل (۱) می باشد. اگر شرکت-سال با تفاوت دفتری مالیات مثبت (منفی) بالا، ثبات سود کمتری نسبت به شرکت-سال با تفاوت دفتری مالیات پایین داشته باشد در این صورت، اگر $\beta_4 < 0$ ($\beta_5 < 0$) فرضیه اول (فرضیه دوم) رد نخواهد شد.

به منظور آزمون دقیق تر این ادعا که علت کمتر بودن ثبات در شرکت-سال های با تفاوت دفتری مالیات مثبت (منفی) بالا ناشی از اقلام تعهدی اختیاری می باشد، رقم سود به دو بخش اقلام تعهدی قبل از مالیات و جریان وجوه نقد قبل از مالیات تقسیم گردید و همانند مدل (۱) و مدل (۲)، مدل (۳) و به دنبال آن مدل (۴) استخراج گردید:

$$PTBI_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 PTCF_{i,t} + \beta_2 PTACC_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (3)$$

به گونه ای که:

$PTACC_{i,t}$: اقلام تعهدی قبل از مالیات شرکت i در پایان سال t که مابه تفاوت سود قبل از مالیات و جریان نقد عملیاتی قبل از مالیات تقسیم بر جمع دارایی ها می باشد.
 $PTCF_{i,t}$: جریان های نقد عملیاتی شرکت i در پایان سال t در صورت جریان گردش وجوه نقد.

$$PTBI_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 LNBTD_{i,t} + \beta_2 LPBTD_{i,t} + \beta_3 PTCF_{i,t} + \beta_4 PTCF_{i,t} * LNBTD_{i,t} + \beta_5 PTCF_{i,t} * LPBTD_{i,t} + \beta_6 PTACC_{i,t} + \beta_7 PTACC_{i,t} * LNBTD_{i,t} + \beta_8 PTCF_{i,t} * LPBTD_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad (4)$$

در مدل (۴) متغیرها همان متغیرهای تعریف شده در سه مدل (۱)، مدل (۲) و مدل (۳) می باشد. در مدل (۴) ضریب β_7 نشان دهنده ثبات اقلام تعهدی برای شرکت-سال های با اختلاف دفتری مالیات مثبت بالا و β_8 نشان دهنده ثبات اقلام تعهدی برای شرکت-سال های با اختلاف دفتری مالیات منفی بالا می باشد. اگر شرکت-سال های با اختلاف دفتری مالیات مثبت (منفی) بالا با ثبات اقلام تعهدی کمتر، همبستگی داشته باشد در اینصورت $\beta_7 < 0$ و $\beta_8 < 0$ و به ترتیب، فرضیه سوم و فرضیه چهارم رد نخواهد شد.

در مدل (۴) ضریب β_3 نشان دهنده ثبات جریان وجوه نقد عملیاتی و β_6 نشان دهنده ثبات اقلام تعهدی می باشد. ادبیات تحقیق (اسلوان، ۱۹۹۶، زاهدی، ۱۳۸۶) نشان داده که ثبات اقلام تعهدی کمتر از ثبات جریان وجوه نقد عملیاتی می باشد، به عبارت دیگر: $\beta_6 < \beta_3$. در مدل (۴) متغیر B_4 (β_5) نشان دهنده (در صورت وجود) تفاوت ثبات جریان وجوه نقد عملیاتی برای شرکت-سال های با اختلاف دفتری مالیات مثبت (منفی)

بالا می باشد. براساس ادبیات تحقیق (بورگاستالر و دیپو^{۳۴}، ۱۹۹۷، گراهام و همکاران^{۳۵}، ۲۰۰۴) مدیریت به منظور مدیریت سود اقدام به مدیریت جریان وجوه نقد خواهد نمود زیرا جریان جوه نقد کمتر، مورد موشکافی مراجع تدوین کننده مقررات و حسابرسان قرار می گیرد. بنابراین، انتظار می رود $\beta_4 < 0$ و $\beta_5 < 0$ و در اینصورت، به ترتیب، فرضیه پنجم و فرضیه ششم رد نخواهد شد.

۴- یافته های پژوهش

۴-۱- یافته های توصیفی پژوهش

در این بخش به تجزیه و تحلیل آمار توصیفی متغیرهای پژوهش و نتایج بدست آمده از برآورد مدل های پژوهش پرداخته شده است. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش شامل آماره های حداقل مشاهدات، حداکثر مشاهدات، میانگین و انحراف معیار ارائه شده است. مقدار میانگین، به عنوان اصلی ترین شاخص مرکزی برای متغیر سود قبل از کسر مالیات برابر با ۰/۱۸۲ است که نشان می دهد بیشتر داده ها حول این نقطه تمرکز یافته اند. انحراف معیار به عنوان یکی از مهمترین پارامترهای پراکندگی برای متغیر سود قبل از کسر مالیات برابر با ۰/۲۰۵ است.

نگاره ۱: آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

نام متغیر	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
سود قبل از کسر مالیات	-۴/۰۴۶	۷/۲۱۲	۰/۱۸۲	۰/۲۰۵
بازده غیرعادی	-۱/۵۸	۴/۸۴	-۰/۰۹۳	۰/۶۳۷
جریان نقد عملیاتی قبل از مالیات	-۲/۶۵۳۸	۶/۵۳۷۳	۰/۱۶۰	۰/۴۳۰
اقلام تعهدی قبل از مالیات	-۵/۶۳	۴/۳۸	۰/۰۴۱	۰/۴۰۰

منبع: یافته های پژوهش

۴-۲- نتایج آزمون فرضیه های پژوهش

انجام آزمون فرضیه ها، مستلزم برقراری فرض های نرمال بودن متغیر وابسته، همسانی واریانس و خود همبستگی است. زیرا در صورت عدم برقراری، نتایج بدست آمده قابلیت اتکا ندارند و این امر موجب استنتاج های غلط می شود. پس از اطمینان از برقراری فروض رگرسیون، به آزمون فرضیه های پژوهش پرداخته شده است.

۴-۲-۱- نتایج آزمون فرضیه اول و دوم

برای آزمون فرضیه اول و فرضیه دوم از مدل رگرسیونی (۲) استفاده گردید. اما قبل از آن رابطه بین سود قبل از کسر از مالیات دوره آتی با سود قبل از کسر مالیات دوره جاری براساس مدل (۱) مورد آزمون قرار گرفت (هالون، ۲۰۰۵). براساس نتایج آزمون F لیمر بصورت جدا برای مدل (۱) و مدل (۲) از روش داده های تابلویی در برآورد آن دو مدل، استفاده شد و بر اساس نتایج آزمون هاسمن از روش اثرات ثابت برای دو مدل مذکور استفاده گردید. چون تمام متغیرهای پژوهش از نظر آماری معنی دار هستند، مشکل همخطی زمانی نیز وجود نخواهد داشت (گجراتی، ۱۳۸۶). با توجه به نگاره (۲) و نگاره (۳) سطح معنی داری آماره F برابر با ۰/۰۰۰ بوده که کمتر از ۵ درصد بوده و لذا کل هر دو مدل برآورد شده معنی دار است. خلاصه نتایج برآورد مدل رگرسیونی (۱) در نگاره (۲) و مدل رگرسیونی (۲) در نگاره (۳) ارائه شده است. با توجه به نگاره (۲) و نگاره (۳) مشاهده می شود که ضریب تعیین تعدیل شده، به ترتیب، برای مدل (۱) و مدل (۲) برابر با ۰/۵۶ و ۰/۹۱ است که نشان می دهد ۵۶ درصد در مدل (۱) و ۹۱ درصد در مدل (۲) از تغییرات سود قبل از مالیات سال آتی از طریق متغیرهای توضیحی در مدل رگرسیونی (۱) و در مدل رگرسیونی (۲) توضیح داده شده است.

نگاره ۲: نتایج برآورد مدل رگرسیونی (۱)

$$PTBI_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 PTBI_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نام متغیر	نماد متغیر	ضریب	آماره t	احتمال آماره t
عرض از مبدأ	β_0	۰/۱	۹/۰۳	۰/۰۰۱
سود قبل از مالیات	PTBI	۰/۳۸	۷/۸	۰/۰۰۱
ضریب تعیین R^2	۰/۵۶	آماره F	۶۱/۸۶	
		سطح اهمیت		۰/۰۰۰۰

منبع: یافته های پژوهش

براساس فرضیه اول، پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری مثبت بالا، کمتر از پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد. قبل از این بیان گردید که انتظار می رفت ضریب متغیر $PTBI_{i,t}$ $LNBDT_{i,t}^*$ ، یعنی β_4 در سطح معناداری مورد نظر معنادار و منفی باشد ($\beta_4 < 0$). نگاره (۳) نشان می دهند مقدار ضریب مذکور منفی بوده (۰/۰۸-) و در سطح معناداری ۹۵٪ معنادار می باشد. بنابراین، فرضیه اول رد نخواهد شد.

همچنین، براساس فرضیه دوم، پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری منفی بالا، کمتر از پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد. در اینجا نیز انتظار می رفت ضریب متغیر $PTBI$ $LPBTD_{i,t}$ یعنی β_5 منفی بوده و معنادار باشد ($\beta_5 < 0$). همانگونه که در نگاره (۳) مشاهده می شود مقدار ضریب مذکور برابر با مقدار منفی $-0/56$ می باشد و در سطح معناداری ۹۵٪ نیز معنادار بوده است. بنابراین، فرضیه دوم نیز رد نمی گردد.

نگاره ۳: نتایج برآورد مدل رگرسیونی (۲)

$PTBI_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 LNBTD_{i,t} + \beta_2 LPBTD_{i,t} + \beta_3 PTBI_{i,t} + \beta_4 PTBI_{i,t} * LNBTD_{i,t} + \beta_5 PTBI_{i,t} * LPBTD_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$				
نام متغیر	نماد متغیر	ضریب	آماره t	احتمال آماره t
عرض از مبدأ	β_0	۰/۱۲	۴/۳۵	۰/۰۰۰
LNBTD		۰/۲۴	۴/۴۲	۰/۰۰۸۶
LPBTD		۰/۰۰۵۲	۲/۸۷	۰/۰۵
سود قبل از مالیات	PTBI	-۰/۰۶	-۲/۱۶	۰/۰۰۱
PTBI * LNBTD		-۰/۰۸	-۳/۴۳	۰/۰۰۶۸
PTBI * LPBTD		-۰/۵۶	-۵/۸۹	۰/۰۰۱
ضریب تعیین R^2	۰/۹۱	آماره F	۱۷/۶۷	
معناداری آماره F ۰/۰۰۰۰				
$PTBI_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 LNBTD_{i,t} + \beta_2 LPBTD_{i,t} + \beta_3 PTBI_{i,t} + \beta_4 PTBI_{i,t} * LNBTD_{i,t} + \beta_5 PTBI_{i,t} * LPBTD_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$				
نام متغیر	نماد متغیر	ضریب	آماره t	احتمال آماره t
عرض از مبدأ	β_0	۰/۱۲	۴/۳۵	۰/۰۰۰
LNBTD		۰/۲۴	۴/۴۲	۰/۰۰۸۶
LPBTD		۰/۰۰۵۲	۲/۸۷	۰/۰۵
سود قبل از مالیات	PTBI	-۰/۰۶	-۲/۱۶	۰/۰۰۱

منبع: یافته های پژوهش

۴-۲-۲ نتایج آزمون فرضیه سوم، چهارم، پنجم و ششم

برای آزمون این فرضیه ها از مدل های رگرسیونی (۳) و (۴) استفاده شد. برای برآورد مدل (۳) و مدل (۴)، نتایج آزمون F لیمر نشان می دهد که احتمال آماره F لیمر ۰/۰۰۰ است. لذا از روش داده های تابلویی در برآورد مدل های رگرسیونی (۳) و (۴) استفاده شد. خلاصه نتایج برآورد مدل رگرسیونی (۳) و مدل رگرسیونی (۴) به ترتیب، در نگاره (۴) و نگاره (۵) ارائه شده است. با توجه به نگاره (۴) و نگاره (۵) سطح معنی داری آماره

F برابر با ۰/۰۰۰ بوده که کمتر از ۵ درصد بوده و لذا کل هر دو مدل برآورد شده معنی دار است. همچنین با توجه به نتایج این دو نگاره، متغیرهای پژوهش از نظر آماری معنی دار هستند و احتمال وجود هم خطی بین متغیرهای پژوهش وجود ندارد. ضریب تعیین (R^2) نیز با توجه به نگاره (۴) و نگاره (۵) مشاهده می شود که به ترتیب برای مدل (۳) و مدل (۴) برابر با ۰/۹۴ و ۰/۹۲ می باشد که نشان می دهد ۹۴ درصد و ۹۱ درصد تغییرات سود قبل از مالیات سال آتی از طریق مدل رگرسیونی (۳) و مدل رگرسیونی (۴) توضیح داده شده است.

نگاره ۴: نتایج برآورد مدل رگرسیونی (۳)

$PTBI_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 PTCF_{i,t} + \beta_2 PTACC_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$				
احتمال آماره t	آماره t	ضریب	نماد متغیر	نام متغیر
۰/۰۰۱	۸/۵۴	۰/۱	β_0	عرض از مبدأ
۰/۰۰۱	۸/۰۷	۰/۳۹	PTCF	جریان نقد عملیاتی قبل از مالیات
۰/۰۰۱	۸/۳۰	۰/۴۵	PTACC	اقلام تعهدی قبل از مالیات
۳۴/۷۵	آماره F		۰/۹۴	ضریب تعیین R^2
۰/۰۰۰	معناداری آماره F			

منبع: یافته های پژوهش

با توجه به نگاره (۴) مشاهده می شود که احتمال آماره t برای ضریب متغیر اقلام تعهدی قبل از مالیات و همچنین متغیر جریان نقد عملیاتی قبل از مالیات، ۰/۰۰۱ است که از ۵ درصد کمتر بوده که بیانگر وجود رابطه معنی دار بین اقلام تعهدی قبل از مالیات سال جاری و جریان نقد عملیاتی قبل از مالیات با سود قبل از مالیات سال آتی است. همچنین، با توجه به ضریب مثبت متغیر اقلام تعهدی قبل از مالیات و همچنین متغیر جریان نقد عملیاتی قبل از مالیات می توان نتیجه گرفت که، متغیر اقلام تعهدی قبل از مالیات و همچنین متغیر جریان نقد عملیاتی قبل از مالیات با سود قبل از مالیات سال آتی رابطه مستقیم دارد.

نگاره ۵: نتایج برآورد مدل رگرسیونی (۴)

$$PTBI_{i,t+1} = \beta_0 + \beta_1 LNBTD_{i,t} + \beta_2 LPBTD_{i,t} + \beta_3 PTCF_{i,t} + \beta_4 PTCF_{i,t} * LNBTD_{i,t} + \beta_5 PTCF_{i,t} * LPBTD_{i,t} + \beta_6 PTACC_{i,t} + \beta_7 PTACC_{i,t} * LNBTD_{i,t} + \beta_8 PTACC_{i,t} * LPBTD_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

نام متغیر	نماد متغیر	ضریب	آماره t	احتمال آماره t
عرض از مبدأ	β_0	۰/۱۱	۷/۸۵	۰/۰۰۰
LNBTD		۰/۰۱۴	۲/۱۳	۰/۰۲۶۵
LPBTD		-۰/۰۵	-۳/۱۵	۰/۰۱۷
جریان نقد عملیاتی قبل از مالیات	PTCF	۰/۰۲۸	۴/۶۲	۰/۰۰۰
PTCF*LNBTD		-۰/۱۶	-۲/۷۹	۰/۰۴۳
PTCF*LPBTD		۰/۲۸	۳/۸۷	۰/۰۰۰
اقلام تعهدی قبل از مالیات	PTACC	۰/۳۳	۴/۴۴	۰/۰۰۰
PTACC*LNBTD		-۰/۲۱	-۳/۹۶	۰/۰۰۳
PTACC*LPBTD		-۰/۱۹	-۴/۷۴	۰/۰۰۱
ضریب تعیین R^2		۰/۹۲	آماره F	۱۱/۴۰
			معناداری آماره F	۰/۰۰۰۰

منبع: یافته های پژوهش

با توجه به نتایج نگاره (۵)، متغیرهای پژوهش از نظر آماری معنی دار هستند و احتمال وجود هم خطی بین متغیرهای پژوهش وجود ندارد. هم چنین سطح معنی داری آماره F برابر با ۰/۰۰۰ بوده که کمتر از ۵ درصد بوده و لذا کل مدل برآورد شده معنی دار است.

بر اساس فرضیه سوم، پایداری جزء تعهدی سود آتی در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری مثبت بالا، کمتر از پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد. همانگونه که قبل از این بیان گردید جهت آزمون فرضیه سوم انتظار می رفت β_7 کمتر از صفر باشد ($\beta_6 < 0$). با توجه به نگاره (۵) مقدار ضریب متغیر $PTACC * LNBTD$ یعنی β_6 منفی (-۰/۲۱) بوده و احتمال آماره t برای آن کمتر از ۵ درصد بوده که بیانگر وجود رابطه معنی دار بین متغیر مستقل $PTACC * LNBTD$ و سود قبل از مالیات سال آتی است و فرضیه سوم رد نخواهد شد.

فرضیه چهارم بیان می دارد که پایداری جزء تعهدی سود در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری منفی بالا، بیشتر از پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری منفی پایین می باشد. در اینجا نیز انتظار می رفت β_8 کمتر از صفر

باشد ($\beta_8 < 0$). با توجه به نگاره (۵) مقدار ضریب متغیر $PTACC*LPBTD$ ، یعنی β_8 ، منفی ($-0/19$) بوده و احتمال آماره t برای آن کمتر از ۵ درصد بوده که مجدداً بیانگر وجود رابطه معنی دار بین متغیر مستقل مورد نظر، یعنی $PTACC*LPBTD$ و سود قبل از مالیات سال آتی است و در نتیجه فرضیه چهارم رد نخواهد شد.

در فرضیه پنجم اعلام شده پایداری جریان وجوه نقد عملیاتی در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری مثبت بالا، بیشتر از پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد. مجدداً پیش بینی انجام شده این بود که β_4 کمتر از صفر باشد ($\beta_4 < 0$). نگاره (۵) نشان می دهد مقدار ضریب مذکور برای متغیر $PTCF*LNBTD$ منفی ($-0/16$) بوده و احتمال آماره t برای آن کمتر از ۵ درصد بوده است. در اینصورت، بین متغیر مستقل مورد نظر، یعنی $PTCF*LNBTD$ و سود قبل از مالیات سال آتی، در سطح ۹۵٪ رابطه معنادار وجود دارد. در اینصورت فرضیه پنجم رد نخواهد نمی شود.

همان گونه که در بخش فرضیه ها بیان گردید طبق فرضیه ششم، پایداری جریان وجوه نقد عملیاتی در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری منفی بالا، بیشتر از پایداری سود قبل از مالیات در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین می باشد. انتظار می رفت که β_5 کمتر از صفر باشد ($\beta_5 < 0$). در نگاره (۵) مشاهده می شود مقدار این ضریب برای متغیر $PTCF*LPBTD$ مثبت ($0/28$) بوده و احتمال آماره t برای آن کمتر از ۵ درصد بوده است. در اینصورت، بین متغیر مستقل مورد نظر، یعنی $PTCF*LPBTD$ و سود قبل از مالیات سال آتی، در سطح معناداری ۹۵٪ رابطه معنادار وجود دارد. علی رغم این، به علت مثبت بودن مقدار ضریب مذکور فرضیه پنجم رد خواهد شد.

۵- نتیجه گیری و پیشنهادها

همان گونه که نتایج آزمون پنج فرضیه اول تحقیق نشان می دهد برای شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری مثبت (منفی) بالا، در مقایسه با شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین، به ترتیب، سود قبل از مالیات، جزء تعهدی سود آتی، و جریان وجوه نقد عملیاتی فقط برای شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری مثبت بالا از پایداری کمتری برخوردار می باشد. نتایج این پنج فرضیه، سازگار با مبانی نظری و مشابه نتایج پژوهش هانلون (۲۰۰۵) است. اما براساس نتایج آماری فرضیه ششم، پایداری جریان وجوه نقد عملیاتی در شرکت های با اختلاف مالیاتی دفتری منفی بالا، کمتر از پایداری جریان وجوه نقد عملیاتی در شرکت های با اختلاف مالیات دفتری پایین نمی باشد

۱-۵ - پیشنهادهای مبتنی بر یافته های پژوهش

- به علت مربوط بودن اطلاعات اختلاف دفتری مالیاتی بالا در مورد پایداری عملکرد سود شرکت ها، شرکت ها افشای بیشتری از ارقام مالیاتی خود ارائه دهند.
- سرمایه گذاران در تصمیم گیری های خود به ارقام مالی مربوط به مالیات همچون دارایی ها یا بدهی های مالیاتی ایجاد شده توجه نمایند.
- با توجه به امکان وجود مدیریت سود برای شرکت - سال های با اختلاف دفتری مالیات بالا، حسابداران رسمی در ارزیابی ریسک، این موضوع را مد نظر خود قرار دهند.

۲-۵ - پیشنهادهایی برای پژوهش های آتی

- این پژوهش در سطح کل شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران انجام شده است. می توان با تفکیک شرکت ها بر اساس صنعت، اختلاف دفتری مالیات مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.
- در این پژوهش به دلیل محدودیت های موجود در جمع آوری اطلاعات، ۶ سال برای محاسبه ی داده های پژوهش و آزمون فرضیه ها استفاده گردید. پیشنهاد می شود در پژوهش های آتی از دوره های زمانی طولانی تری استفاده گردد.

یادداشت ها:

1. Non- tax costs	13. Discretion	25. Hanlon and S.Heitzman
2. Cloyd	14. Discretionary accruals	26. Badertscher et al
3. Book-tax deffference	15. Phillips et al.	27. Trade-off
4. Mills	16. FASB No. 2	28. Detection risk
5. Conservatism	17. Jonas and Blanchel	29. Net operating loss carryforward
6. Aggressive accounting	18. Information risk	30. Red flag
7. Revsine and Johnson	19. Francis	31. Sloan
8. Palepu and Bernard	20. Nondiscretionary accruals	32. Quintile
9. Penman	21. Future earnings	33. Burgstahler and Dichev
10. Michelle Hanlon, Blaylock et al	22. Xie	34. Graham et al
11. Dhaliwal	23. Blaylock et al	
12. Joos et al	24. Tax avoidance	

کتابنامه

الف) فارسی

- ۱- باباجانی جعفر، عبدی مجید (۱۳۸۹). «رابطه حاکمیت شرکتی و سود مشمول مالیات شرکت ها». پژوهش های حسابداری مالی، ش ۲(۳)، صص ۸۵-۶۵.
- ۲- بیگ پور، محمد علی (۱۳۸۵). «مشکلات موجود در اجرای موفق ماده ۲۷۲ قانون مالیات های مستقیم». مجله حسابرس، شماره ۳۵.

- ۳- پور زمانی زهرا، شمسی ابوالقاسم (۱۳۸۹). « بررسی دلایل اختلاف بین درآمد مشمول مالیات ابرازی شرکت های بازرگانی و درآمد مشمول مالیات تشخیصی توسط واحدهای مالیاتی ». فصلنامه تخصصی مالیات، دوره جدید، ش ۵.
- ۴- رهنمای رود پشته فریدون، طالب نیا قدرت اله و ولی پور هاشم (۱۳۸۹). «محتوای اطلاعاتی سود و چرخه نوسانات سود و جریان های نقدی». تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ش ۸، صص ۴۲-۲۲.
- ۵- زاهدی، ۱۳۸۶، بررسی رابطه بین قابلیت اتکای اقلام تعهدی و ثبات سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه تهران
- ۶- صفری احمد (۱۳۸۵). «بررسی دلایل اختلاف بین سود ابرازی مؤدیان و سود تشخیصی مأموران مالیاتی اشخاص حقوقی غیر دولتی در اداره امور مالیاتی شرکت ها». پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز .
- ۷- علوی و همکاران (۱۳۸۹). بررسی رابطه بین کیفیت اقلام تعهدی و ثبات سود با هزینه سرمایه سهام عادی. فصلنامه توسعه و سرمایه، شماره ۶، صص ۷۶-۵۷
- ۸- عنایتی زاده عباس (۱۳۸۷). «بررسی تفاوت حسابرسی مالیاتی انجام شده توسط حسابرسان عضو جامعه حسابداران رسمی و مأموران تشخیص مالیات سازمان امور مالیاتی در تعیین میزان درآمد مشمول مالیات تشخیصی». پایان نامه کارشناسی ارشد، مشهد، گروه حسابداری، دانشگاه فردوسی.
- ۹- کمالی سعید (۱۳۸۹). « بررسی تفاوت حسابرسی مالیاتی انجام شده توسط حسابرسان عضو جامعه حسابداران رسمی و مأموران تشخیص مالیات سازمان امور مالیاتی در تعیین میزان درآمد مشمول مالیات قطعی شده». پایان نامه کارشناسی ارشد، مشهد، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد .

۱۰- نیکومرام و شکاری (۱۳۸۹). «ارتباط گزارشگری مالی قابل توسعه (xbri) با ویژگی های کیفی اطلاعات حسابداری از دیدگاه حسابداران ارشد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار»، فصلنامه حسابداری مدیریت، سال سوم، شماره ششم، صص ۸۷-۷۷.

(ب) انگلیسی

- 11- Badertscher, B., J. Phillips, M. Pincus, and S. Rego. 2009. Earnings management strategies and the trade-off between tax benefits and detection risk: To conform or not to conform? *The Accounting Review* 84 (1): 63-97
- 12- Blaylock B., Shevlin T. and Ryan J. Wilson. 2012. Tax Avoidance, Large Positive Temporary Book-Tax Differences, and Earnings Persistence, *The Accounting Review*, Vol. 87, No. 1, pp. 91-120
- 13- Burgstahler, D., and I. Dichev, 1997. Earnings management to avoid earnings decreases and losses. *Journal of Accounting and Economics* 24 (December): 99-126.
- 14- Cloyd 1996 The Use of Financial Accounting Choice to Support Aggressive Tax Positions: Public and Private Firms. P.4
- 15- Dhaliwal 2009 Book-Tax Differences, Uncertainty about Information Quality, and Cost of Capital.
- 16- 16. Financial Accounting Standards Board (FASB) No. 2
- 17- Francis, J., Lafon, R., Olsson, Per M., and K. Schipper. 2004. *Costs of Equity and Earnings Attributes*. *The Accounting Review*. 79 (October): 967-1010
- 18- Graham, J., C. Harvey, and S. Rajgopal. 2004. The economic implications of corporate financial reporting. Working paper. Duke University, NBER, and the University of Washington.
- 19- Hanlon, M., and S. Heitzman. 2010. A review of tax research. *Journal of Accounting and Economics* 50 (2-3): 127-178.
- 20- Jonas, G., and J. Blanchel, 2000. Assessing quality of financial reporting. *Accounting Horizons* 14 (3): 353-363
- 21- Joos, p., J. Pratt, and D. Young. (2000). Book-tax differences and the value relevance of earnings. Working paper, Massachusetts Institute of Technology, Indiana University, and INSEAD.

-
- 22- Michelle Hanlon 2005, The Persistence and Pricing of Earnings, Accruals, and Cash Flows When Firms Have Large Book-Tax Differences. *The Accounting Review* 80 (1): 137–166.
 - 23- Mills 2001 The Influence of Tax and Nontax Costs on Book-Tax Reporting Differences: Public and Private Firms.
 - 24- Revsine, L., D. Collins, and W, B, Johnson. 1999. *Financial Reporting and Analysis*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
 - 25- Palepu, K., J. Healy, and V. Bernard. 2000, *Business Analysis and Valuation. Using Financial Statements* Cincinnati, OH: South-Western College Publishing.
 - 26- Penman, S. 2001. *Financial Statement Analysis and Security Valuation*. New York, NY: McGraw-Hill Irwin.
 - 27- Sloan, R. G. (1996). "Do stock prices fully reflect information in accruals and cash flows about future earnings?". *The Accounting Review*, Vol. 71, No. 3, Pp. 289–315.
 - 28- Xie, H. (2001). "The mispricing of abnormal accruals". *The Accounting Review*, Vol. 76, Pp. 357–373.